

Στρέφοντας τα μάτια μου προσεκτικά εις τον εαυτό μου και παρακολουθώντας την πορεία της εσωτερικής μου καταστάσεως, πιστοποιώ από την πείρα μου, ότι δεν αγαπώ τον Θεό, ό τι δεν έχω θρησκευτική πίστη και ότι είμαι γεμάτος από υπερηφάνεια και υλοφροσύνη. Όλα αυτά τα βρίσκω εις τον εαυτό μου μετά από λεπτομερή εξέταση των αισθημάτων και της συμπεριφοράς μου.

1. Δε ν αγαπώ τον Θεό. Αν αγαπούσα πραγματικά τον θεό θα είχα συνεχώς την σκέψη μου εστραμμένη προς Αυτόν και θα ήμουν ευτυχισμένος.

Κάθε σκέψις για τον Θεό θα μου έδινε χαρά και αγαλίασι. Αντιθέτως, όμως, πολύ συχνότερα και πολύ ευκολότερα σκέπτομαι διάφορα γήινα πράγματα, ενώ η απασχόλησις της σκεψεώς μου με τον Θεό καταντά εργασία επίπονη και ξερή. Εάν αγαπούσα τον Θεόν, η συνομιλία μου με Αυτόν, δια της προσευχής, θα ήτο η τροφή και η τρυφή μου και θα με ωδηγούσε σε αδιάσπαστη επικοινωνία με Αυτόν. Όμως, όλως αντίθετα, όχι μόνο δεν ευρίσκω ευχαρίστησι εις την προσευχή μου αλλά χρειάζεται κάθε φορά να καταβάλλω προσπάθεια για να προσευχηθώ. Αγωνίζομαι κατά της απροθυμίας, νικώμαι από την αμαρτωλότητά μου και είμαι πάντα πρόθυμος να καταπατώ με κάθε ανόητη σκέψι και πράγμα, ακόμη και κατά την ώρα της προσευχής, γεγονόντα, που, όπως είναι φυσικόν, μικραίνουν την προσευχή και απομακρύνουν την σκέψιν από αυτήν. Ο καιρός μου περνά αχρησιμοποίητος ή μάλλον χρησιμοποιήται σε μάταιες απασχολήσεις, όταν δε απασχολούμαι με τον Θεόν, όταν θέτω τον εαυτό μου κάτω από την παρουσία Του, τότε κάθε ώρα μου φαίνεται πως είναι ένας ολόκληρος χρόνος. Όταν ένας άνθρωπος αγαπά κάποιο πρόσωπο, το σκέπτεται όλη την ημέρα χωρίς διακοπή, διατηρεί συνεχώς την εικόνα του μέσα εις την καρδιά του, φροντίζει γι' αυτό, και σε καμία περίπτωση το αγαπημένο του πρόσωπο δεν φεύγει από την σκέψι του. Εγώ, όμως, ολόκληρη την ημέρα, είναι ζήτημα αν ξεχωρίζω έστω και μίαν ώρα για να βυθιστώ σε εντύψι και θεία μελέτη, για να ζωογονήσω την καρδιά μου με την αγάπη μου προς Αυτόν, ενώ με ευκολία και ευχαρίστησι εξοδεύω τις είκοσι τρεις ώρες του ημερονυκτίου σαν μια θερμή προσφορά και θυσία εις τα είδωλα των διαφόρων παθών.

Ολοένα συζητώ για τιποτένια πράγματα και γεγονότα, τα οποία μολύνουν το πνεύμα, κι αυτό μου δίνει ευχαρίστησι. Εις τις σκέψις μου για τον Θεό, είμαι ξηρός, απρόθυμος και αμελής. Και όταν ακόμη χωρίς να το θέλω, συμβαίνει ώστε άλλοι να με παρακινήσουν σε πνευματική συζήτησι, κοιτάζω να μετατρέψω το θέμα σε κάτι άλλο, πιο ευχάριστο εις τις επιθυμίες μου. Είμαι τρομερά περιέργος για κάθε μοντέρνο, για τα πολιτικά και για χίλια δύο άλλα ζητήματα. Πολύ συχνά ζητώ την ικανοποίησι εις την αγάπη προς τις κοσμικές γνώσεις, εις την επιστήμη, εις την τέχνη, και θέλω όλο και περισσότερα αγαθά να αποκτήσω. Η μελέτη του Νόμου του Θεού, η γνώσις Αυτού και της Θρησκείας, δεν μου κάνουν πολλήν εντύψωσιν, ούτε ικανοποιούν την πνευματική πείνα της ψυχής μου. Όλα αυτά τα παραδέχομαι ότι είναι όχι μόνον ανούσια απασχολήσις για ένα χριστιανό, αλλά επί πλέον και ανωφελής.

Ο Εάν η αγάπη προς τον Θεό είναι η τήρησις των εντολών Του, όπως ο Χριστός είπε εγώ όχι μόνο δεν τηρά τας εντολάς Του, αλλά ούτε καμμιά προσπάθεια καταβάλλω να κατορθώσω την τηρησί τους. Έτσι είναι απόλυτη αλήθεια, την οποία εύκολα συμπεραίνει κανείς, ότι δεν αγαπώ τον Θεόν. Επάνω σ' αυτό ο Μέγας Βασιλείος λέει : «Η απόδειξις ότι ο άνθρωπος δεν αγαπά τον Θεόν και τον Χριστόν, έγκειται εις το γεγονός ότι δεν τηρεί τας

εντολές του».

2. Δεν αγαπώ ούτε τον πλησίον μου. Εάν αγαπούσα τον πλησίον μου, θα ήτο δυνατόν να σκεφθώ και να αποφασίσω να δώσω και την ζωήν μου γι' αυτόν, εάν θα υπήρχε ανάγκη. Όχι, όμως, αυτό μόνον δεν κάνω, αλλά ούτε και την παραμικρή θυσία είμαι διατεθειμένος να υποστώ γι' αυτόν. Εάν αγαπούσα τον πλησίον μου, σύμφωνα με την εντολή του Ευαγγελίου, οι λύπες του θα ήσαν και δικές μου λύπες και οι χαρές του θα αντανakλούσαν εις το πρόσωπό μου, όπως είναι το δικό του. Αντιθέτως, όμως, ευχαριστούμαι να ακούω διάφορα άσχημα πράγματα γι' αυτόν, αντί να λυπούμαι και να πονώ. Το κάθε κακό τυχόν που ακούω για τον πλησίον μου, όχι μόνον δεν μου φέρνει στενοχώρια, αλλά μου δίνει ένα είδος χαράς, ενδιαφέροντος και ελπίδας, ν' ακούσω περισσότερα. Το σφάλμα ή το αμάρτημα του αδελφού μου όχι μόνον δεν το σκεπάζω με αγάπη, αλλά το διατυμπανίζω όπου μπορώ με εσωτερικήν ικανοποίησι. Η ευτυχία του πλησίον μου, η τιμή του, τα αγαθά του δεν με ευφραίνουν, μου δίνουν αντιθέτως το συναίσθημα της αδιαφορίας. Τέλος, όχι λίγες φορές, καταλαμβάνουν την ψυχή μου περιφρόνησις και φθόνος για τον πλησίον μου.

3. Δεν έχω θρησκευτική πίστη. Ούτε εις την αθανασίαν, ούτε εις το Ευαγγέλιο, διότι εάν ήμουν τέλεια πεπεισμένος και επίστευα χωρίς αμφιβολία ότι μετά από τον τάφο ξανοίγεται η αιώνιος ζωή και η ανταπόδοσις των πεπραγμένων αυτού του κόσμου, θα εσκεπτόμουν συνεχώς αυτό, χωρίς ανάπαυλα. Η ιδέα της αθανασίας θα με συνέτριβε κυρολεκτικά και θα εζούσα αυτήν πρόσκαιρη ζωή σαν ένας ξένος και παρεπίδημος, που έχει πάντα εις τον νού του την φροντίδα να αξιωθή κάποτε να φθάση εις την γλυκειά του πατρίδα. Αντίθετα, όμως, εγώ ούτε καν σκέπτομαι για την αιωνιότητα και συμπεριφέρομαι εις την ζωή μου σαν να πιστεύω ότι το τέλος του παρόντος βίου είναι και το τέρμα της ανθρώπινης υπάρξεως μου. Μέσα μου φωλιάζει υποσυνείδητα η σκέψις που συνοψίζεται εις το

:

Ποιος ξέρει και ποιος είδε τα μετά θάνατον;

Όταν μιλώ για την αθανασία, το μυαλό μου συμφωνεί μ' εκείνην, ενώ η καρδιά μου πολύ απέχει από του να είναι πεπεισμένη γι' αυτήν. Όλη αυτή η απιστία μου αποδεικνύεται από τις πράξεις μου και από την συνεχή φροντίδα να ικανοποιώ την ζωή των αισθήσεων. Εάν η διδασκαλία του Ευαγγελίου είχε κυριαρχήσει εις την καρδιά μου με την ανάλογη πίστι, θα είχα καταληφθή απ' τον Λόγο του Θεού και θα τον εμελετρούσα, θα έβρισκε δε η αφοσίωσις και η προσοχή την κατοικία της εις την ψυχή μου. Ηπροσοχή, η ευσπλαγχνία, η αγάπη που κρύπτονται μέσα εις Αυτόν θα με ωδηγούσαν εις την χαρά και την ευτυχία της μελέτης του Νόμου του Θεού νύχτα και ημέρα. Εις την μελέτηναυτήν θα εύρισκα τροφή πνευματική, τον επιούσιον άρτον της ψυχής μου και η καρδιά μου θα παρεκινείτο εις την τηρησι του.

Ø Τίποτε εις τον κόσμον αυτόν δεν θα ήταν δυνατό να με αποτρέψη απ' την εφαρμογή της εις την ζωή μου. Αντιθέτως, όμως, όταν κάθε τόσο διαβάζω η ακούω τον Λόγο του Θεού, αν η ανάγκη ή η αγάπη προς τη γνώσι με ωθούν προς τούτο, τον παρακολουθώ χωρίς την δέουσα προσοχή και τον ευρίσκω τις περισσότερες φορές καταθλιπτικό ή χωρίς σπουδαίο ενδιαφέρον. Συνήθως φθάνω εις το τέλος της μελέτης του χωρίς σπουδαία ωφέλεια και πάντα πρόθυμος να τον αλλάξω με ελαφρά αναγνώσματα που μου είναι πολύ ενδιαφέροντα και με ευχαριστούν.

Ø Είμαι πλήρης από υπερηφάνεια και φιλαυτία. Όλες μου οι ενέργειες το βεβαιώνουν. Βλέποντας κάτι καλό εις τον εαυτό μου, επιθυμώ να το κάνω εμφανές ή να υπερηφανευθώ γι' αυτό μπροστά σε άλλους ανθρώπους ή να το θαυμάσω μόνος μου εσωτερικώς. Αν και επιδεικνύω μίαν εξωτερική ταπεινοφροσύνη, την αποδίδω σε αποτελεσματικότητα της δικής μου δυνάμεως, θεωρώ δε τον εαυτό μου ή ανώτερον από τους άλλους, ή τουλάχιστον όχι χειρότερο τους. Όταν ανακαλύπτω ένα σφάλμα μου προσπαθώ να το δικαιολογήσω και να το σκεπάσω, λέγοντας : Τι να κάνω; Έτσι είμαι φτιαγμένος, ή δεν πειράζει, κανείς δεν θα με παρεξηγήση. Θυμώνω με όσους δεν δείχνουν εκτίμησι προς το πρόσωπό μου και τους πιστεύω ότι είναι άνθρωποι που δεν μπορούν να εκτιμήσουν την αξία του άλλου, Αγάλλομαι για τα χαρίσματά μου, και όλες μου τις πτώσεις τις θεωρώ εντελώς προσωπικό μου ζήτημα. Ενώ είμαι μεμψίμοιρος, ευρίσκω ευχαρίστησιν εις τις ατυχίες των εχθρών μου. Όταν αγωνίζομαι για κάτι καλό το κάνω με τον σκοπό ή να κερδίσω επαίνους, ή να δώσω κάποια ελαστικότητα εις τον πνευματικό μου εαυτό, ή να πάρω μια πρόσκαιρη παρηγοριά.

Ø Με μια λέξη, συνεχώς κατασκευάζω ένα είδωλο του εαυτού μου προς το οποίον αποδίδω αδιάκοπες τις υπηρεσίες μου, φροντίζοντας με κάθε τρόπο για την ευχαρίστησί μου και τη καλλιέργεια των παθών και των επιθυμιών μου. Πράττοντας όλα αυτά αναγνωρίζω τον εαυτόν μου να είναι γεμάτος από υπερηφάνεια, από διάφορες σαρκικές επιθυμίες, από απιστίαν, από έλλειψιν αγάπης προς τον Θεό και από κακία προς τον πλησίον μου.

Ποια κατάστασις θα μπορούσε να υπάρξη πιο αμαρτωλή από αυτήν;

Η κατάστασις των πνευμάτων του σκότους πρέπει να είναι καλύτερη από την ιδικήν μου.

Εκείνα, αν και δεν αγαπούν τον Θεό, αν και μισούν τους ανθρώπους και τροφή τους είναι η υπερηφάνεια, μ' όλα ταύτα

πιστεύουν εις τον Θεό

και

φρίττουν

. Εγώ όμως; Μπορώ να βρεθώ σε χειρότερη κόλασιν απ' αυτήν που αντιμετωπίζω; Πως δε δεν θα λάβω την πιο αυστηρή τιμωρία για την ανόητη και απρόσεκτη ζωή μου, την οποίαν αναγνωρίζω ότι ζω;

Απόσπασμα απο το βιβλίο "Οι περιπέτειες ενός προσκυνητή"